



## Bütçe Dengesi - Temmuz/Ağustos 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE BANKASI

### Merkezi yönetim bütçesi Ocak-Ağustos döneminde 639 milyon TL fazla verdi.

Maliye Bakanlığı mali tatil nedeniyle Temmuz ve Ağustos ayı bütçe verilerini birlikte yayımlamıştır. Temmuz ayında 5,4 milyar TL açık veren bütçe, Ağustos ayında 5,2 milyar TL fazla vererek bu dönemde dengeli bir görünüm sergilemiştir. Temmuz-Ağustos döneminde bütçe gelirleri ve giderlerindeki artışın yılın ilk yarısına kıyasla hız kazandığı görülmüştür.

2015 yılının ilk 8 ayı itibarıyla ise bütçe gelirleri %13,1, bütçe harcamaları %11,8 oranında artış kaydetmiştir. Bu çerçevede, geçtiğimiz yılın Ocak-Ağustos döneminde 2,7 milyar TL açık veren bütçe 2015 yılının aynı döneminde 639 milyon TL fazla vermiştir. Bu dönemde faiz dışı fazla 39 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek 33 milyar TL olan yılsonu hedefinin oldukça üzerindeki seyri sürdürmüştür.

### Vergi gelirlerinde ivme kaybı...

Temmuz ayında vergi gelirlerindeki yıllık artış %17,1 ile nispeten yüksek bir seviyede gerçekleşse de Haziran ayına kıyasla belirgin ölçüde ivme kaybetmiştir. Nitekim, söz konusu ivme kaybı Ağustos ayında da devam etmiş ve yıllık vergi geliri artışı bu dönemde %13,3 ile son 7 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Yurt içinde iktisadi faaliyetin ılımlı seyrinin yanı sıra ithalatta kaydedilen belirgin düşüşün vergi gelirlerini sınırlandırdığı görülmektedir. Nitekim, Temmuz ayında ÖTV, Ağustos ayında ise ithalde alınan KDV gelirleri nispeten zayıf bir performans sergilemiştir.

Ocak-Ağustos dönemi dikkate alındığında ise bu dönemde sınırlı bir artış kaydeden kurumlar vergisi dışında vergi gelirlerinin genel olarak bütçe hedefleri ile uyumlu bir performans sergilediği görülmektedir. Nitekim, ilk sekiz aylık dönemde vergi gelirleri yılsonu hedefinin %69'una ulaşmıştır.

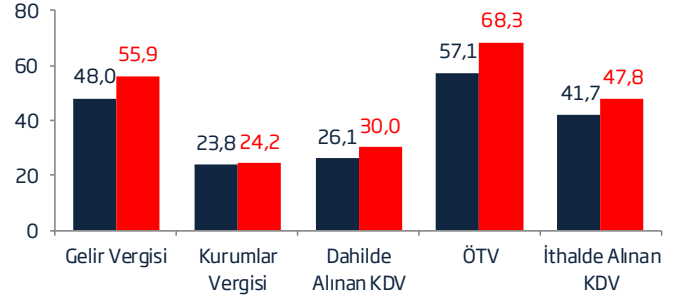
### Faiz harcamalarında artış...

Temmuz ve Ağustos aylarında bütçe harcamalarındaki yıllık artış oranları 2015 yılı ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir. 2013'ün ikinci yarısından itibaren Türkiye'ye yönelik risk algısının bozulması faiz oranlarının yükselmesine neden olmuş, bu paralelde faiz giderlerinde belirgin artışlar gözlenmiştir. Özellikle Ağustos ayında faiz giderlerinin yıllık bazda %31,1 oranında yükselmesi dikkat çekmiştir. Temmuz-Ağustos

### Vergi Gelirleri

(milyar TL)

■ Ocak-Ağustos 2014  
■ Ocak-Ağustos 2015



döneminde sosyal güvenlik açığı finansmanı harcamalarının bir önceki yıla göre yaklaşık 1 milyar TL yükselmesi cari transfer kalemindeki artışta etkili olmuştur. Nitekim cari transferler Temmuz ayında yıllık bazda %17,3, Ağustos ayında da %24,8 oranında yükselmiştir.

2015 yılının ilk sekiz aylık döneminde de faiz harcamalarındaki artış eğilimi ön plana çıkmıştır. Ocak-Ağustos döneminde faiz harcamaları yılsonu bütçe ödeneğinin %71,1'ine ulaşmıştır. Faiz dışı harcamalarda ise mal ve hizmet alım giderleri, sermaye transferleri ve verilen borçlardaki artış dikkat çekmektedir.

### Beklentiler

2015 yılı genelinde yurt içinde iktisadi faaliyetin ılımlı bir görünüm sergilemesi vergi gelirlerindeki artışı baskı altına almaktadır. Buna ek olarak, TL'deki değer kaybının baskıladığı tüketim malı ithalatı, gerek ÖTV gerekse ithalde alınan KDV kanalıyla bütçe gelirlerindeki artışı sınırlandırmaktadır. Bu çerçevede, vergi gelirlerinde son dönemde gözlenen ivme kaybının önümüzdeki dönemde de süreceği öngörülmektedir. Harcamalar tarafında ise faiz giderlerindeki artış eğiliminin yılın geri kalanında da süreceği düşünülmektedir. Ancak, mevcut gelişmeler göz önüne alındığında yılsonu bütçe hedeflerine ulaşmada herhangi bir sorun yaşanmayacağı tahmin edilmektedir.

### Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Temmuz		Ağustos		Ocak-Ağustos			2015 Bütçe Hedefi	Gerç./Hedef (%)
	2015	% Değişim	2015	% Değişim	2014	2015	% Değişim		
<b>Harcamalar</b>	<b>45,5</b>	<b>13,8</b>	<b>37,5</b>	<b>17,2</b>	<b>285,9</b>	<b>319,7</b>	<b>11,8</b>	<b>472,9</b>	<b>67,6</b>
Faiz Harcamaları	5,1	14,5	3,6	31,1	33,6	38,4	14,1	54,0	71,1
Faiz Dışı Harcamalar	40,5	13,7	33,9	15,9	252,2	281,3	11,5	418,9	67,2
<b>Gelirler</b>	<b>40,1</b>	<b>15,6</b>	<b>42,8</b>	<b>12,6</b>	<b>283,2</b>	<b>320,4</b>	<b>13,1</b>	<b>452,0</b>	<b>70,9</b>
Vergi Gelirleri	36,0	17,1	38,1	13,3	232,4	268,7	15,6	389,5	69,0
Diğer Gelirler	4,1	3,7	4,7	7,2	50,8	51,6	1,7	62,5	82,6
<b>Bütçe Dengesi</b>	<b>-5,4</b>	<b>2,1</b>	<b>5,2</b>	<b>-11,9</b>	<b>-2,7</b>	<b>0,6</b>	<b>-</b>	<b>-21,0</b>	<b>-</b>
<b>Faiz Dışı Denge</b>	<b>-0,4</b>	<b>-60,1</b>	<b>8,9</b>	<b>1,7</b>	<b>30,9</b>	<b>39,0</b>	<b>26,2</b>	<b>33,0</b>	<b>118,1</b>

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Datastream

**Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü****İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

**Alper Gürler - Birim Müdürü**

alper.gurler@isbank.com.tr

**Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı**

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

**İlker Şahin - Uzman**

ilker.sahin@isbank.com.tr

**Eren Demir - Uzman Yrd.**

eren.demir@isbank.com.tr

**Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.**

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

**Gamze Can - Uzman Yrd.**

gamze.can@isbank.com.tr

**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.